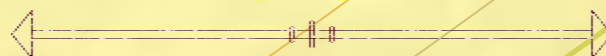

ФКӨС: тыва дыл, чогаал
башкылаашкынынче чаа
көрүш.

Инновация

ТР НШХИ-туң методист башкызы
Л.Х. Ооржак белеткээн

ФГОС-туң кыйгырыы «Бүгү амыдыралыңга херек билигни бээри».

Сорулгазы: - бедик культуралыг,

- харыысалгалыг,

- салым-чаяанныг,

- тура-сорукуг, бурунгаар депшилгелиг

Россияның хамаатызын хевирлеп кижизидеринге, социал
деткимчени көргүзери.

ФГОС

Идеологтуг болгаш методологтуг үндезиннери:

Концепция духовно-
нравственного
развития и
воспитания личности
гражданина России.

- Өөрөдигениң ажил-херекчи байдалынче киреринге уругнуң иштики күзел, чүткүлүн чугулага алып,
- ажил-херекчи байдалды кыдыындан «көзээри» (чүгле эки демдек алыры...) шын эвес.

Өг-бүлениң,
ниитилелдиң, күрүнениң
социалдыг чагыы –
ниитилелдиң керээзин

күүседип чоруур

Амгы

үениң

башкыларыңга

негелде:

- ...Өөреникчилерниң бот-тускайлаң онзагай салым-чаяанын өттүр «көрүп», оларның сонуургалдарыңга, негелделеринге дүүштүр өөредилге-кижизидилге ажылын таарыштыр углап, уругларны өөредилге ажил-чорудулгазының янзы-бүрү байдалдарга кириштирип ажилдаары.

**Уругларның шиңгээдип алыр компетенцияларын,
башкы боду билип алган турар ужурлуг
азы**

**өөреникчилерден чүнү негеп турар бис, ону
боттарывыс билген турар ужурлуг бис.**

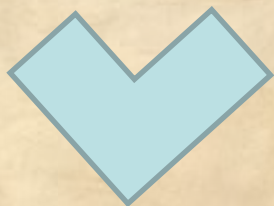
Кичээлдин кайы кезээ эң чугула болурул?

- эгези
- түңнели
- тайылбыр
- быжыглаашкын
 - Кичээлдин кезектерин албан сагыыр үе эрткен.
- Кол угланыышкын чүгле чаа билиглер берип ажилдаары – эрткен үеже кирер,
 - **чаа чүүл** – ук билиглерни бот-тускайлаң медреселдиг билип, шиңгээдип алырынга эки байдалды бээри, сонуургалдыг, эки түңнелдиг ажилдаарының ажил-херекчи уг-шиин углап, сайзырадыры.

□ Инновация

- Инновация (лат.) – обновление –чаартыры. XIX в (эрт.шинч.).
- Кандыг-бир эртемниң (культураның) кезектерин өске бир эртемге (культурага) киришритери.
- Инноватика –чаартылгалар дугайында эртем.
- ПЕДАГОГИКА эртеминге чаартылгалар чижек-биле XX в. 50 ч. Кирип эгелээн(бистиң чуртувуска).
- Өөрөдилгеге хамаарыштыр (арга-методтар, ажыл хевирлери...) сайзырадыры азы “тургузары”, “хевирлээри”, “сайзырадыры”.

- Чаа чүүлдү кылыры – инновация.
- Өөрөдилге черлери өскертилгелер, чаа эгелээшकिनер кылырынга идиг ап турар (улуг харыысалга).

Чаартылгаларның кол үзел-бодалы

Эртем

- Кандыг-бир тускай эртемнің утка, тургузуу
- Ук эртемни бээриниң **чаа хевирлери,**
методун сайзырадыры
- Кандыг-бир
 - тускай эртемнің утка, тургузуун **делгемчидери,**
 - өөрөдилгениң шынарының,
 - билиг чедип алырының **байдалдарын,**
 - **түңнелдерниң** эки болурунче угланган ажил-херектерниң **чугулазы**

Педагогиктиг инновация

Арга-шинээ

Амыдыралдың
янзы-бүрү
байдалдарында

Чедишकिनниг болуру

**Башкылаашкын ажил-чорудулгазында медреселдиг
шын угланыышкынныг чаартылгалыг ажилдаары**

**Башкылаашкынның арга-шинээн
чаартыры (өскертири)**

Эртем иштинде
чаартылгалар

Чаа ӨМК

Административтиг
чаартылгалар

**Чаа
шиитпирлер**

Идеологтуг
чаартылгалар

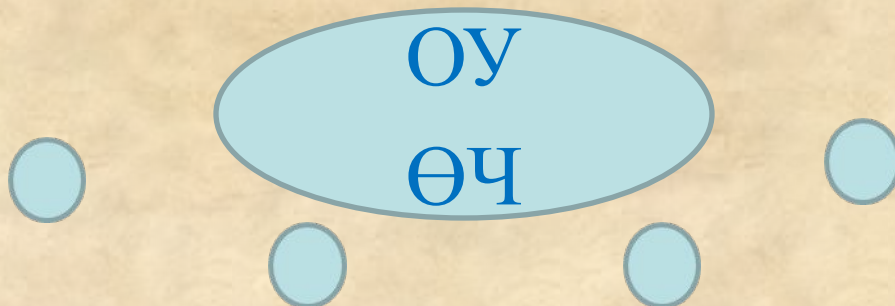

- үениң (негелдези)
- ұгаан-медерелдиң
чаартылгазы

Өөредилге черлериниң кол угланыышкыны

Чижилгелиг үе

**Башкының профессионал билииниң бедииринге
Сагынгыр-тывынгыр ажилдаарының арга-шинээн дилеп тывары**

- Башкының эртем-методиктиг ажил-чорудулгазын
- өөредилге-шинчилел ажил-чорудулгазы

Чаартылгалар

Чаа чүүл

- Сайзыралын алыр

- Ажыглалче кирер

Эрги ажылдар
уттундурбас

Турум байдал,
турум
болурунче
угланган

- тускай эртемниң утка, тургузуун **делгемчидери,**
- өөрөдилгениң шынарының **бедидер,**
- таарымчалыг байдалдарны **тургузар,**
- түңнелдерниң эки болурунче угланган **ажыл-херектер**

Амгы үеде

Чаа идея дилээшкини

- чаа педегоиктиг технологияларны,
 - арга-методтарны,
- өөредириниң угланыышкынынче күжениишкини үндүрери...

- Өөредилге адырынче киирери
- Өөредилге системазының амгы арга-шинээнге даяныр

ӨС-га чаартылгалар кииреринге идиг бээри